DOSAR NR.3112/2/2009

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREŞTI-SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Sentinţa civilă nr.3562

Şedinţa publică de la 28.10.2009

Curtea compusă din:

PREŞEDINTE - HORTOLOMEI VICTOR
GREFIER - TOADER DANIELA

....

Pe rol fiind soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, în contradictoriu cu pârâtul IONESCU ADRIAN.

La apelul nominal făcut în şedinţă publică a răspuns reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, prin consilier juridic .... lipsind pârâtul IONESCU ADRIAN.

Procedura este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, după care:

Curtea, având în vedere că s-a comunicat pârâtului setul de înscrisuri, acordă cuvântul pe probe.

Reclamantul, prin reprezentant, solicită admiterea probei cu înscrisuri.

Curtea, deliberând asupra probei cu înscrisuri solicitată de reprezentantul reclamantului, o va admite în conformitate cu dispoziţiile art.167 Cod procedură civilă, apreciind că proba cu înscrisuri este necesară, utilă şi pertinentă cauzei.

Curtea, nemaifiind cereri de formulat au probe de administrat, acordă cuvântul asupra acţiunii formulate.

Reclamantul, prin reprezentant, solicită admiterea acţiunii, să se constate existenţa calităţii de colaborator al Securităţii, considerând că sunt îndeplinite condiţiile art.2 lit.b) teza I din O.U.G. nr.24/2008. S-a încălcat dreptul la viaţa privată a unei persoane.

C U R T E A

Asupra cauzei de contencios administrativ prezente:

Prin cererea înregistrată sub nr. menţionat, pe rolul acestei instanţe, la 01.04.2009, reclamantul CNSAS a solicitat constatarea existenţei calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului Ionescu Adrian.

În motivarea în fapt a cererii se arată că urmare a cererii de verificare nr.320/07/25.01.2007, adresate CNSAS de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989, s-a procedat la verificarea

pârâtului, în prezent deţinător al titlului de luptător pentru victoria Revoluţiei din Decembrie 1989. Ţinând cont de faptul că la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe, verificările prevăzute de lege, demarate în urma solicitării invocate, se aflau în derulare, potrivit art. 33 alin. 1, precum şi a art. 3 lit. z din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, *privind accesul la propriul dosar* şi *deconspirarea Securităţii* aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989 este legală.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de constatare nr.S/DI/I/2182 din 29.08.2009, pârâtul a fost recrutat iniţial la data de 23.04.1978 de către organele de contrainformaţii militare „pentru realizarea supravegherii informative în rândul militarilor în termen", sub numele conspirativ „AMIRA". După terminarea stagiului militar, urmând să revină la Agerpres şi întrucât pe parcursul colaborării „a depus mult interes pentru rezolvarea sarcinilor trasate", UM 01704 Bucureşti a „propus să fie reactivizat în vederea folosirii lui în continuare în munca informativ-operativă".

Ca urmare a acestor recomandări, pârâtul a fost contactat la data de 08.06.1979 de către Direcţia a IV-a, cu ocazia trecerii în rezervă, "în scopul stabilirii posibilităţilor sale informative pe profilul de muncă al compartimentului 3". În urma contactelor, s-a ajuns la concluzia că "întreţine relaţii de prietenie cu circa 20 fii de cadre militare care locuiesc în cartierul său /.../. împreună cu aceştia frecventează o serie de discoteci şi baruri în care de asemenea vin foarte mulţi diplomaţi şi studenţi din ţările afro-asiatice /.../. Participând la o serie de acţiuni protocolare pe linie de presă a cunoscut mai mulţi diplomaţi şi ziarişti arabi cu care va relua contactele profesionale". În plus, colaborase anterior cu organele C.1. iar cu ocazia mai multor contactări, a lăsat să se înţeleagă disponibilitatea sa în a sprijini organele de securitate, fapt dovedit prin furnizarea, din proprie iniţiativă, a două materiale pe profil. Toate acestea au făcut ca la data de 28.06.1979, să se procedeze la o nouă recrutare a pârâtului, sub acelaşi nume conspirativ, în scopul rezolvării unor sarcini în problema afro-asiatică. La aceeaşi dată a semnat angajament olograf.

În legătură cu cele afirmate, potrivit cadrului legal, pentru reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în textele de lege, să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Deci, reţinerea calităţii de colaborator este legată de furnizarea unor informaţii de natura celor impuse de legiuitor. Aceasta şi pentru că art. 2 lit. b din norma citată nu condiţionează în nici un fel cadrul în care să se desfăşoare activitatea de transmitere de informaţii şi, unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă. În concluzie, inexistenţa unor documente de tipul notelor informative olografe nu are relevanţă în reţinerea acestei calităţi.

În concluzie, solicită să se constate existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Ionescu Adrian, analizând

relevanța în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor fumizate de domnia sa în perioada colaborării cu organele de securitate. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Faptul că pârâtul a relatat date de valoare pentru Securitate, este confirmat, pentru a doua perioadă de colaborare, de existența recompenselor anuale, astfel fiind chitanțele olografe din 1980 prin care confirmă primirea sumei de 300 lei, din 1981, când primeşte 200 lei, respectiv din ultimul an de colaborare, 1982, când a primit 300 lei. Astfel, în prima perioadă de colaborare, 1978-1979, sursa "AMIRA", fiind instruit să monitorizeze activitatea colegilor de armată, şi-a adus aportul "la obținerea unui număr mare de informații de primă sesizare şi la elucidarea unor semnalări în rândul colegilor săi. În baza celor semnalate /.../ a fost îndepărtat din obiectiv şi mutat intr-o unitate de construcții sold. .... semnalat că în viața civilă a avut în anturajul său mai mulți cetățeni străini". Ca bonus, a furnizat "mult material informativ cu aspecte din afara unității noastre". Delațiunile pârâtului nu au rămas fără urmări, fiind "exploatate atât pe linie de comandă, cât şi de alte organe ale Ministerului de Interne. De asemenea a fost folosit şi în D.U.I. <PAUL> pentru elucidarea unor probleme". Referitor la cea de-a doua perioadă de colaborare, 1979-1982, reinstruit cu sarcini pentru a semnala: "fapte şi fenomene care pun în pericol securitatea statului; persoane care audiază şi colportează ştiri transmise de posturile de radio capitaliste desprinse pe linia acțiunii <ETERUL>; persoane pretabile la acțiuni de dezordine, protestatare, nemulțumite /.../; cadre militare, membri acestora de familie, alte categorii de persoane semnalate cu intenții de evaziune", activitatea informativă arată că:

- În primul an de la data reintroducerii în rețeaua informativă a fumizat 12 note informative care s-au exploatat astfel: 3 - la buletin; 6 - de către organele CI; 1 - la informarea altor organe şi 2 despre persoane luate în studiu pentru recrutare". Printre acestea, a relatat informații despre o persoană aflată în atenția Direcției a III-a, precum şi despre o candidată la recrutare.

- Activitatea din cel de-al doilea an de colaborare se rezumă la "furnizarea a 12 informații exploatate în totalitate pe linia organelor de contrainformații militare". Dintre acestea, relevante sunt cele referitoare la "intențiile de evaziune", precum şi "concepțiile şi comportarea negativă" ale unui cadru militar. În dosarul de urmărire informativă al acestei persoane, s-au identificat copii de pe materialele furnizate de pârât, confirmând cele sintetizate de ofițerii de Securitate. Astfel, a relatat despre comentariile acestui sergent major, sportiv la Clubul <Steaua> referitoare la viața în străinătate, semnalându-l că "a afirmat că la prima ieşire într-o țară occidentală, va rămâne acolo". Este bine cunoscut că încercarea de a părăsi

ţara era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că prin aceste legături se destramă barierele informaţionale controlate de partid. Într-o altă ocazie relatează Securităţii despre nemulţumirile "prietenului" său legate de "evoluţia generală a sportului în România, de perspectivele desfiinţării secţiei de nataţie de la Clubul <STEAUA> mai ales de faptul că la TV nu se mai dau emisiuni sportive", precum şi că "este necăjit şi de faptul că în ultima perioadă de timp este <blocat> neputând să participe la competiţii în ţări străine. El s-a interesat peste tot, dar nu a reuşit să afle motivul şi presupune că l-a vorbit cineva de rău. Sursa prinzând momentul favorabil, conform discuţiilor anterioare, l-a întrebat de ce nu a rămas în GRECIA. Serg. maj. /.../ a răspuns că pur şi simplu la faţa locului <nu i-a mai venit să rămână, n-a mai ştiut ce să facă>."

- În ultimul an de colaborare, activitatea de culegere de informaţii a pârâtului "a cunoscut îmbunătăţiri cantitative şi calitative: a furnizat 18 note informative, exploatate în cea mai mare parte pe linia muncii organelor de contrainformaţii militare";

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Şi această condiţie este asigurată deoarece, pe de o parte, nu cade în sarcina C.N.S.A.S. probarea încălcării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, ci, aşa cum şi textul de lege o arată, constatarea calităţii de colaborator al securităţii are loc atunci când persoana verificată, prin informaţiile furnizate, a făcut posibilă suprimarea sau îngrădirea acestor drepturi. Cu toate acestea, în speţa supusă judecăţii, nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Astfel, chiar ofiţerii de securitate consemnează că, urmare a informaţiilor furnizate de pârât un militar în termen a fost mutat într-o unitate de construcţii şi nu în ultimul rând, urmare a altor semnalări nevinovate, un sportiv al Clubului <STEAUA> "a fost avizat negativ pentru călătoriile în străinătate şi s-a propus organelor de comandă să fie trecut în rezervă. Acest fapt s-a realizat la data de 21.12.1984, dată de la care nu se mai cunoaşte unde activează". În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, dreptul la liberă circulaţie prevăzut de art. 12 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la viaţă privată prevăzut de art.17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În drept, şi-a întemeiat acţiunea pe conţinutul articolelor: art. 3 lit. z, art. 2 lit. b), art. 33 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii,* aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2, art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de Organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile art.112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea acțiunii, reclamantul a depus la dosarul cauzei Nota de Constatare nr. S/DI/I/2182 din 29.08.2008, aprobată de Colegiul CNSAS; R 93946 (cota CNSAS), integral; I 211074 (cota C.N.S.A.S.), f. 1, 18, 30; Cererea de verificare nr. 320/07 din 25.01.2007 adresată CNSAS de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989; Adresele de verificare nr.S/5300/ABL/01.02.2007, transmise de C.N.S.A.S. către foștii deținători de arhivă (S.R.I., S.I.E, S.I.A.); adresele de răspuns transmise C.N.S.A.S. de foștii deținători de arhivă cu numerele S/112633/12.06.2007; S/113803/30.03.2007; S/14604/20.02.2007; A/S 63/19.03.2007.

Pârâtul nu a formulat întâmpinare în cauză.

În cauză s-a administrat proba cu înscrisuri, constând în documentația menționată.

Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal s-a constatat legal sesizată și competentă material să soluționeze prezenta contestație, date fiind prev.art.3 cod pr.civ. și ale OUG 24/2008.

Verificând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază că prezenta acțiune este fondată, pentru următoarele considerente:

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriu dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale".

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășiri nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru sau după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind, per se, o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului şi la o proiectare adecvată a viitorului societății româneşti.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, urmăreşte scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea III-a , şi punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.NSAS, în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnităţile sau funcţiile enumerate în art.3, precum şi a celor care îşi manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcţii publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile şi libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanţei judecătoreşti învestită cu soluţionarea unei acţiuni în constatarea calităţii de lucrător sau după caz, colaborator al Securităţii, nu este acela de a stabili vinovaţii sau de a le comensura, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, instanța nerealizând o justiţie retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.NSAS şi eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege pentru existența calităţii în discuție, rațiunea legii şi rolul instanţei fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât şi prin jurisprudența CEDO, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție şi echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunţată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Pe fondul cauzei, din examinarea actelor şi lucrărilor dosarului, Curtea constată că, în urma cererii Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989, pârâtul a fost supus verificărilor sub aspectul colaborării sale cu fosta Securitate. Urmare a acestor verificări, reclamantul a întocmit nota de constatare indicată, în temeiul căreia a sesizat instanța cu prezenta acțiune, depunând la dosar înscrisurile identificate în arhiva ce a aparţinut fostei Securităţi, referitoare la pârât.

Condițiile pentru ca o persoană să poată fi considerată colaborator al poliției politice comuniste, prev. de art.5 alin.3 din Legea nr.187/1999, sunt aproape identice cu cele prevăzute de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008, respectiv:

- furnizarea sau înlesnirea transmiterii de informații;
- prin acele informaţii să se denunțe activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist;
- furnizarea sau înlesnirea transmiterii informaţiilor să fi fost de natură să aducă atingere drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului.

Sub aspectul primelor două condiţii evocate, se constată în speţă, faptul că pârâtul a furnizat şi transmis informaţii atât în prima perioadă de colaborare, 1978-1979, când şi-a adus aportul "la obţinerea unui număr mare de informaţii de primă sesizare şi la elucidarea unor semnalări în rândul colegilor săi. Ca bonus, a furnizat "mult material informativ cu aspecte din afara unităţii noastre". Delaţiunile pârâtului nu au rămas fără urmări, fiind "exploatate atât pe linie de comandă, cât şi de alte organe ale Ministerului de Interne. De asemenea a fost folosit şi în D.U.I. <PAUL> pentru elucidarea unor probleme".

De asemenea, el a furnizat informaţii şi în cea de-a doua perioadă de colaborare, 1979-1982, fiind reinstruit cu sarcini pentru a semnala: "fapte şi fenomene care pun în pericol securitatea statului; persoane care audiază şi colportează ştiri transmise de posturile de radio capitaliste desprinse pe linia acţiunii <ETERUL>; persoane pretabile la acţiuni de dezordine, protestatare, nemulţumite /.../; cadre militare, membri acestora de familie, alte categorii de persoane semnalate cu intenţii de evaziune".

Din actele depuse la dosar, rezultă că în primul an de la data reintroducerii în reţeaua informativă a furnizat 12 note informative care s-au exploatat astfel: 3 - la buletin; 6 - de către organele CI; 1 - la informarea altor organe şi 2 despre persoane luate în studiu pentru recrutare". Printre acestea, a relatat informaţii despre o persoană aflată în atenţia Direcţiei a III-a, precum şi despre o candidată la recrutare.

Activitatea din cel de-al doilea an de colaborare se rezumă la "furnizarea a 12 informaţii exploatate în totalitate pe linia organelor de contrainformaţii militare".

Sub aspectul celei de-a treia condiţii enunţate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică şi teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

Cu toate acestea, activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator exprimat, descrisă anterior, a determinat mutarea un militar în termen într-o unitate de construcţii şi nu în ultimul rând, avizarea negativă pentru călătoriile în străinătate şi propunerea organelor de comandă a teecerii în rezervă, a unui sportiv al Clubului <STEAUA>. Acest fapt s-a realizat la data de 21.12.1984, dată de la care nu s-a mai cunoscut unde activează". În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, dreptul la liberă circulaţie prevăzut de art. 12 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la viaţă privată prevăzut de art.17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

Aşadar, fiind îndeplinite toate condiţiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acţiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OUG 24/2008, va admite acţiunea şi va constata calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acţiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII**, cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **IONESCU ADRIAN**, domiciliat în Bucureşti, str. Ştirbei Vodă nr.4, bl.2, sc.2, et.1, ap.46, sector 1.

Constată existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului IONESCU ADRIAN.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, astăzi, 28.10.2009.

PREŞEDINTE,
HORTOLOMEI VICTOR

GREFIER,
TOADER DANIELA

CONFORM CU ORIGINALUL

Red. H.V.
Tehnodact. I.C.D./ H.V.
4 ex./18.03.2010

16.11.2010 ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont adm
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 3112/2/2009
se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. ....
scutit în sumă de ....
GREFIER ŞEF

04.05.2010